8 oldal

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 210. szám — 1939 szeptember 15 péntek — Ára: 12 fillér

Magyarországot a határain viaskodó felek részéről semmi veszély sem fenyegeti — mondotta Csáky külügyminiszter

A külügyminiszter expozéjában nyilatkozott a román kormánynak átnyújtott kisebbségi javaslattervezetről, Jugoszláviához fűződő viszonyunkról — Hála Mussolininek, együttérzés Hitlerrel - Husz éven át bevált politikát folytatjuk

Varsót kelet felől is lezárták a németek, Gdynia megadta magát

Budapest, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Ház külügyi bizottsága csütörtök délelőtt tartotta ülését vitéz *Imrédy Béla* elnökletével. A bizottság elnökének megnyitó szavai után gróf *Csáky István* külügyminiszter tartotta meg az alábbi expozét:

— A magyar kormány őszintén fájlalja — mondotta —, hogy néhai gróf Apponyi Albert jóslata, amelyet a magyar békeküldöttség élén 1920-ban Párisban mondott, hogy *a versaillesi és az annak mintájára készült többi, úgynevezett békeszerződés végzetesen fogja magát megbosszulni, beteljesedett.* Éveken át békés megoldásban, a józan ész felülkerekedésében reménykedtünk. *Az egész világ kiáltíthatja rólunk, magyarokról a bizonyítványt, hogy sok mindent eltűrtünk, hogy sokat szenvedtünk csak azért, hogy a fegyverek pergése ne hívja mégegyszer porondra erős megpróbáltatásokon átment generációnkat.*

„Az eldördült fegyverek ravaszát 1919—1920-ban húzták fel"

— *Az 1939 őszén eldördült fegyvereknek a ravaszát 1919—20-ban húzták fel. Mit tehetett a magyar kormány az ország határain felcsapó háborús viszályban?*

— *Következetes maradt elődjeinek 20 éves politikájához, megőrizte hagyományos hűségét barátaival szemben, tudatában lévén annak alapelv horderejének, hogy egy ország becsülete és hitele nagyobb értéket jelent a népek közösségében, mint minden fegyveres hatalom.* Minden nép kezéből valamilyen módon ki lehet csavarni a fegyvert, de az törhetetlen erővel megmarad és újból feltámad, ha meg tudja őrizni saját magába vetett hitét és bizalmát a jövőben.

— Ezzel nem akarom azt mondani, hogy csak az erkölcsi erőkre bíztuk sorsunkat. *A morális erő és az állam vezetőinek törhetetlen, elszánt akarata mögött példás fegyelemmel és mindenre készen áll a fegyverekben is napról napra izmosodó magyar hadsereg, amely készen van arra, hogy a dolgos magyar nép házatáját s a kis és nagy házak lakóinak nyugalmát a végsőkig fenntartsa, illetve megvédelmezze.*

A román kormány nagyon jól tudja...

— *Hiven eddigi népfenntartó politikánkhoz, kisebbségi javaslattervezetet nyujtottam át a román kormánynak. A tervezet olyan, hogy annak keretein belül minden kisebbségi sorsba jutott romániai magyar konkrét sérelmei is orvoslást nyerhetnek.* A válasz még késik, nehezen fogom pedig egyhamar megismételni a májusban már megtett és most konkrét formába öntött javaslatot. *A magyar kormány a kisebbségvédelmi javaslatot ugyanis tényleg komolyan veszi. A román kormány nagyon is jól tudja, hogy Magyarországnak nincsenek támadó szándékai. Úgy saját magának, mint barátainak érdeke, hogy a konfliktus minél szűkebb területre korlátoztassék. Azt is tudja tehát a román kormány, hogy a megnemtámadási szerződést nem létező támadási veszéllyel szemben kínálgatta, sokak nézete szerint kizárólag taktikából.* Először a légkört kell gyorsabb ütemben megjavítani. *Ennek előfeltétele egy rugalmas kisebbségi szerződés.* Azután látni kell, vajjon e szerződés tényleg végre is lesz-e hajtva. A szerződés jó működése teszi majd lehetővé, hogy kapcsolatainknak politikai formában is külső kifejezést adjunk. A magyar kormány kézzelfoghatólag újból kimutatta, hogy a maga részéről nem mulaszt el semmit a két állam közti légkör javítására és ezért ratifikáció céljából a törvényhozás elé terjeszti a Gozsdu-alapra megkötött magyar-román egyezményt.

Jugoszláviával könnyebb a helyzetünk

— Jugoszláviával szemben könnyebb a helyzetünk s így annak kormányára bízzuk, hogy akar-e velünk kisebbségi szerződést kötni és ha igen, a tervezet elkészítését is, amelyet mindig azzal a jóindulattal fogunk tanulmányozni, amely a két állam közti viszonyt leginkább jellemzi.

— A Balkán-államokról szólva mély tisztelettel emlékezem meg azokról a meleg szavakról, amelyekkel Boris, bolgár király Magyarországról új követünk fogadása alkalmából megemlékezett s amelyek az egész magyar közvéleményben őszinte baráti visszhangra találtak.

Felesleges a semlegességi nyilatkozat

— Magyarországot a határain viaskodó felek részéről semmi veszély sem fenyegeti, így a kormány feleslegesnek tartotta semlegességi nyilatkozatot tenni. Ez csak komplikálná nemzeti életünket egy talán hosszúra nyúló háború folyamán.

Hála, együttérzés, rokonszenv

— *Soha el nem múló hálával gondolunk e helyről e nehéz órában Mussolinira, arra a nagy olasz államférfiúra, aki először kezdte meg egy nagyhatalommal a háta mögött a végzetes békeszerződések eleinte szikláknak látszó falait döngetni, nemcsak fegyveres kézzel, hanem mély bölcsességgel és tervszerűséggel. Hogy az egész világ nem áll lángokban, hogy az égést sikerült évekig elkerülni, az főleg neki és a békepolitikának köszönhető, amelyet Mussolini és Hitler egész Európa érdekében folytatott.*

— *És itt megindulással s együttérzéssel kell gondolnom Hitler kancellárra, akinek a hitvallása volt, hogy a német birodalomnak vér nélkül lehet és kell jogait érvényesítenie.*

— *A magyar kormány eltökélt szándéka, hogy a húsz éven át követett és bevált politikáját folytatni fogja hidegvérrel és nyugalommal minden viharok közepette, mindaddig, amíg az lehetséges és a magyar nemzet életérdekei mást nem követelnek. Sohasem fogunk a hamis heroizmus nemzetellenes bűnébe esni, de nemzeti életérdekeink megvédelmezéséért és hazánk fejlődésének biztosítására, ha kell, az utolsó emberig síkraszállunk.*

Végül néhány bizottsági tag felszólalásával kapcsolatban kijelentette a külügyminiszter, hogy *a magyarság természetesen változatlan rokonszenvvel kíséri a lengyeleket nehéz, az ellenfél által is méltányolt hősies küzdelmükben.*

Az ülés 12 óra után néhány percel véget ért.

Délután félnégykor a felsőház külügyi bizottsága tartotta meg ülését *Kánya Kálmán* elnöklésével. Az elnöklő Kánya Kálmán üdvözlő és megnyitó szavai után gróf *Csáky István* külügyminisz-

ter megtartotta expozéját, amely nagy vonásokban megegyezett a Ház külügyi bizottsága előtt tartott előadásában. A bizottság ülése 5 órakor ért véget.

Az angol blokádháborús intézkedésekre Németország ellenintézkedésekkel felelt

A *Magyar Távirati Iroda* londoni jelentése szerint az angol király rendeletet adott ki, amely szerint hadi dugáruként kezelendő mindenféle fegyver, lőszer, robbanóanyag, szállítóeszközök táplálásához való tüzelőanyag, hírtovábbító eszköz, fémpénz, nemesfém, bankjegy feltételes dugárunak tekintik ezentúl a tápszert, élelmiszert, takarmányt, ruházatot.

A *Német Távirati Iroda* közli a berlini kormány rendeletét, amely *válasz az angol intézkedésekre.* A rendelkezés felsorolja azokat a hadianyagokat, amelyeket dugárunak tekint. A Német Távirati Iroda egy második jelentése szerint a birodalmi kormány törvényt bocsátott ki, amely szerint élelmiszereket, beleértve élő állatokat, élvezeti javakat, takarmányneműeket és ruházati cikkeket is dugárunak tekint.

Az egész német sajtó bőven tárgyalja az angol intézkedések nyomán meginduló blokádháborút. A Magyar Távirati Iroda szerint a reggeli német lapok szemére hányják Angliának, hogy nemcsak Németország, hanem minden semleges állam asszonyainak és gyermekeinek kiéheztetésére is törekszik. De Anglia elszámította magát — írja a Berliner Börsenzeitung —, mert Németország mai készlete nem hasonlítható az 1914. évi készletekhez.

A birodalom mindent meg fog tenni — írja a lap —, hogy az angol számításba hiba essék és a háború ne hosszú legyen, hanem kétszeresen rövid. A Hamburger Fremdenblatt megállapítja, hogy Anglia keresztezte önkényes intézkedéseivel azt az őszinte kívánságát, hogy a német-angol viszony ne zavarja meg a semleges államok kereskedelmi kapcsolatait, mert az angol intézkedések folytán Anglia ellenőrzésnek veti alá barát és ellenség kereskedelmét minden megkülönböztetés nélkül.

Bern, szeptember 14. (Német Távirati Iroda.) A lapok jelentése szerint Svájc Londonban az új angol dugárulistával kapcsolatban diplomáciai lépéseket tett, mert a listába az angol hatóságok a svájci behozatalt, nevezetesen az óraiparhoz szükséges anyagok behozatalát is belevonták. (MTI.)

A román határmenti Zalescykibe költözött a lengyel kormány

Bukarest, szept. 14. (Stefani.) **A lengyel kormány néhány nappal ezelőtt a német gépesített hadosztályok elől Przemienieche vonult s csütörtökön Lengyelországnak egy még délibb fekvésű helyére költözött. A lengyel kormány, valamint a diplomáciai testület tagjai csütörtök délután Zeleszczykibe érkeztek, egy határmenti városba, amely Schit román helységgel szemben a Dnyeszter folyónál fekszik. A lengyel kormány és a diplomáciai testület tagjai tehát a román határ mentén tartózkodnak és készek arra, hogy átlépjék a lengyel-román határt, ha a német csapatok Lengyelország eme kis sarkát is veszélyeztetnék.** (MTI.)

Beck külügyminiszter családja Csernoviczban

Bukarest, szept. 14. **Beck lengyel külügyminiszter felesége és leánya Csernowitzba érkezett.** (MTI.)

Jelentések Varsóról

Varsó, szept. 14. (Német Távirati Iroda.) **Czuma tábornok, Varsó parancsnoka újabb rendeletet adott ki, amely szerint a lakosságnak a legszigorubb büntetés terhe mellett megtiltja, hogy felvegye és elolvassa a német repülőgépekről ledobott röpcédulákat.**

Varsó, szeptember 14. (Havas.) A Varsó II. rádióállomás szerdán este 23 órakor a következő hírt közölte:

Szerdán a varsói uccákon kifüggesztették *Czuma* tábornok, Varsó védelmi parancsnokának kiáltványát. A kiáltvány közli, hogy a lengyel csapatok nem adják át Varsót.

A védelmi parancsnok megállapítja, hogy a lakosság hagyományaihoz hűen viselkedik. Elhatározták, hogy munkáskülönítményeket létesítenek. Szerdán a varsói bankokban újra megindult a munka. A bankok betéteket vettek át és csekküzleteket bonyolítottak le. Ami a kifizetést illeti, a jelenlegi betétek nem esnek semminemű korlátozások alá. (MTI.)

Zürich, szeptember 14. (Havas.) Varsó ellenállásával kapcsolatban a Svájcba érkező hírek teljesen egybehangzóak. A német vonalakról Varsóban látható, amint asszonyok és gyermekek az ellenség tüzében gerendákat cipelnek a lövészárkokba. Látható, amint asszonyok és gyermekek rejtőznek a háztetőkön a kémények mögött és lőnek az uccán lévő német katonákra. Mások pincékbe bujnak és a pinceablakon át lőnek a németekre. A harcot nagy dühvel folytatják és mindkét félnek sok a vérvesztesége. (MTI.)

Mit ír egy olasz haditudósító

Róma, szept. 14. (Stefani) A Popolo di Roma a német keleti harctérre kiküldött külön tudósítójának cikkét közli, amely szerint a németek mindenütt főleg gyorsasággal verik meg a lengyeleket. Ez a háború megmutatta, milyen nagy előnyt jelent a gépesítés, ha a légi tér feltétlen uralma mellett a hadműveletek sík területen játszódnak le. Anélkül, hogy a németek repülőgépek, ágyúk és más fegyverek tekintetében jelentékeny fölényben volnának ellenfeleikkel szemben, a helyzet a közlekedtetás eszközeiben mulják őket felül.

A németek rendkívül gyorsan tudnak több hadosztályt hatvan, sőt százkilométernyi távolságra előretolni és ilyen módon oldalba, vagy hátba támadni az ellenséget anélkül, hogy annak ideje volna felocsudni. A lengyelek lovasbrigádokkal igyekeznek felvenni a versenyt gyorsaságban. — **Ezeknek a lovasbrigádoknak époly felesleges, mint véres hősiessége felett azonban a gép könnyűszerrel diadalt a...**

A pápa beszéde a tisztességes és igazságos békéről

Róma, szept. 14. (Magyar Távirati Iroda.) XII. Pius pápa csütörtök délben ünnepélyes kihallgatáson fogadta Belgium új vatikáni nagykövetét, aki átadta a Szentatyának megbízólevelét.

XII. Pius pápa az új nagykövet üdvözlőszavaira válaszolva beszédet mondott, amelyben kijelentette: Mi semmit sem mulasztunk el a béke megmentése érdekében. Imádkozással, nyilvános kijelentésekkel, bizalmas tárgyalásokkal és határozott lépésekkel igyekeztünk felhívni a világ figyelmét a helyzet súlyosságára és mindenekelőtt előmozdítani **a békés tárgyalásokon alapuló megoldást az igazság és a felebaráti szeretet tartós alapjain**, hogy **az igazságot meg kell adni az erőseknek és a gyengéknek egyaránt** és amely szeretetnek fenn kell maradnia minden örzéssel szemben, nehogy egyesek jogának megóvása, mások jogának megtagadása lehessen.

A pápa hozzátette, hogy a folyamatban levő hadműveletek elzárták a béke útját. Éppen ezért Istenhez emeljük fohászunkat — mondotta —, hogy rövidítse meg a megpróbáltatások napjait. Mi — folytatta a Szentatya — igyekezni fogunk minden alkalmat megragagni, hogy minden hatalmunkkal előmozdíthassuk, hogy a népek mindegyike tisztességes békéhez jusson, az emberies és keresztény békéhez, amely mindenki életjogait tiszteletben tartja s megóvja a nemzetek biztonságát és nyugalmát. Amig mindez nem lehetséges, rajta leszünk, hogy enyhítsük azokat a sebeket, amelyeket már ejtettek és amelyeket ezután ejtenek.

A Szentatya végül Isten áldását kérte a belga királyra és az egész uralkodócsaládra.

Róma, szept. 14. (Magyar Távirati Iroda.) Az Osservatoro Roman oa következőket írja: Egyes angol lapok közölték, hogy a háború kitörése előtti napokban a Szentatyához mindenfelől táviratok érkeztek és ezekben arra kérték a pápát, hogy látogassa meg Hitler kancellárt és keresse meg a német és lengyel nemzetet, hogy így próbálja megakadályozni a háború megindulását. A Szentatya mai beszéde — folytatja a Vatikán lapja — bizonyítja, hogy XII. Pius pápa az utolsó pillanatig nagy erőfeszítseket tett a háború elkerülésére.

Weygand francia tábornok útban van Lengyelország felé

Berlin, szept. 14. A *Deutsche Allgemeine Zeitung* Bukarestből úgy értesült, hogy Weygand tábornok útban van Lengyelország felé. A francia tábornok hír szerint átveszi a lengyel hadsereg maradványainak parancsnokságát. (MTI.)

Göring Hitlernél

Vezéri főhadiszállás, szept. 14. (Német Távirati Iroda.) *Göring* vezértábornagy ma újra felkereste *Hitler* vezért és kancellárt a főhadiszálláson. Göring jelentést tett Hitlernek az arcvonalon végzett szemleútjáról. A délután folyamán a vezértábornagy, a légi haderő harccsoportjainak meglátogatását összekötötte a felsőszileziai iparvidék nagyobb műveinek meglátogatásával, hogy személyesen győződjön meg a felsőszileziai iparnak a háborús gazdálkodásra való átállításáról. Göring szemleútja során hosszasan időzött az egyik nagy lőszergyárban, ahol a légi haderő számára bombákat állítanak elő. A vezértábornagy szemleútja során Gleiwitzba is ellátogatott, ahol a lakosság meleg ünneplésben részesítette. (MTI.)

A német rapülők tevékenysége

Berlin, szept. 14. (Német T. I.): **A német légihaderőnek szerdán, kedvezőtlen időjárás mellett is az volt a feladata, hogy elpusztítsa az ellenség mögötti közlekedési hálózatot és megakadályozza a lengyel erők visszavonulását. A német repülők megtámadták és több helyen tartósan megszakították a Wolkowycz—Czeremcha, Pulawy—Lublin, Köwel és Lublin—Lemberg közötti vasútvonalat és a rajtuk haladó vonatszerelvényeket megállásra kényszerítették. Siedlce Lukow s Wlodawa pályaudvarait telitalálatok súlyosan megrongálták.**

A vasuti berendezéseket elpusztították, Osowiecz pályaudvarát teljesen megsemmisítették. A hátrafelé vezető vasúthálózat nagy részén már nem lehet vasúti szállításokat végrehajtani Hogy mennyire sokoldalú a légihaderő tevékenysége, arra jellemző, hogy kedden teherszállító repülőgépek láncolata a levegőből látott el lőszerrel és üzemanyaggal egy előrenyomult német páncélos hadosztályt. (MTI).

Francia hadijelentések

Párizs, szept. 14. (Havas). A szeptember 14-én délelőtt kiadott hivatalos jelentés közli: **Az ellenség nehéztüzérsége a Saarbrückentől délre fekvő magaslatokon élénk tevékenységet fejt ki.** (MTI).

Párizs, szept. 14. (Havas): Szeptember hó 14-én este a következő jelentést adták ki: Helyi jellegü előnyomulásaink során foglyokat ejtettünk.

Vigszinház

Rendkívül izgalmas, merész és kényes témájú a

Danielle Darrieux

legnagyobb filmje

Vágyak...

A legújabb világhíradók.

— **Női bajok** a tisztán természetes **Ferenc József** keserűvíz használata által sok esetben lényegesen enyhülhetnek, mert ez könnyű és lágy bélürülést biztosít és az anyagcserét hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

A csütörtök déli német hadijelentés

Berlin, szept. 14. (Német Távirtai Iroda.) A véderő főparancsnoka a következőket közli:

Déllengyelországban a hadműveletek már csak kevés ellenállásra találtak és kelet felé gyorsan haladtak előre. Ravaruska és Tomaszov tájékán nagy erők elérték a lemberg—lublini útat, Sandomierztől északra pedig több helyen átlépték a Visztulát. A radomi megsemmisítő csata ideiglenes eredménye 60.000 fogoly, köztük egy tábornok, 143 löveg és 38 páncélkocsi. A Kutno vidékén körülzárt lengyel hadosztályok elleni átfogó támadás továbbhalad.

A lengyel főváros körüli gyűrűt szerdán kelet felől is lezárták. — Modlintól keletre a német csapatok átkeltek a Narewen és északkelet felől is közelednek a város felé. A Varsó—Siedlce közötti útvonalon átlépett német erők egyes részei délnyugati és nyugati irányban bekanyarodtak. A 18 lengyel hadosztály, köztük a hadosztály törzskara, Ostrowo—Mazowiekától északra lerakta fegyvereit. A német csapatok hatezer foglyot ejtettek és harminc löveget zsákmányoltak. A Brest-Litowsk felé haladó csapatok gyorsan közelednek a városhoz. Keletporoszországi csapatok szerdán Ossowiecet, a legutolsó lengyel határerődítményt is elfoglalták.

A légihaderő a kedvezőtlen időjárás mellett is eredményesen támadta Varsó keleti szélét és a lengyel mögöttes úthálózatot. Két ellenséges repülőgépet lelőttek.

Nyugaton Saarbrücken és Hornbach között messze a nyugati erődítmények elé kiugró német területsávon az eddiginél erősebb francia erők intéztek támadást harci előőrseink ellen. A támadás az aknamezőkön és a német elhárítótűzben meghiusult. (MTI.)

Lengyel hadijelentések

Varsó, szept. 14. (Havas.) 12. sz. hadijelentés (elkésve érkezett):

A német csapatok hosszas csaták után megkezdték a visszavonulást a főváros környékéről. Varsótól északkeletre, Marki vidékén és a varsó—vilnai vasútvonal mentén elkesredett harcok folynak.

Az ellenséget üldöző lengyel lovasság tíz német harckocsit zsákmányolt. Az ellenség repülői bombázták Varsó északi külvárosait és Marymontot, valamint a grojeci országútat a fővárostól délkeletre. A német repülők tovább bombázzák a vasutakat. A Poznania területén küzdő lengyel csapatok sikeres támadásba kezdtek.

A lengyel vezérkar 13. számú hadijelentése. Kiadatott szeptember 13-án a rádió útján este fél 11 órakor:

Kutno és Lowicz vidékén tovább folytatjuk a harcot. Az ellenség ellen támadást intéztünk és komoly veszteséget okoztunk nekik. Harminc ellenséges repülőgépet lelőttünk. Osztagaink visszaverték a Modlin—Zegrze-vonal elleni támadást. Varsó bombázása tovább tart. A Kaluszyn—Siedlce-vonaltól délre az ellenség páncélos osztagai előtt visszavonulunk súlyos csaták közben. Annopolnál az ellenség átlépte a Visztulát; a csata folyik. Lwow visszaverte egy gépesített hadoszlop támadását. Gdynia és KepaOkaywska környékén tovább folynak az ütközetek. (MTI.)

Románia semlegességi nyilatkozatot nyújtott át Berlinben

Berlin, szept. 14. Göring vezértábornagy Berlinben fogadta Cigurtu román udvari minisztert, aki a német kormánynak átnyujtotta a következő **semlegességi nyilatkozatot:**

Károly román király őfelsége őfelsége szeptember 6-án 4 órára a cotroceni királyi palotába ülésre hívta egybe a királyi tanácskollégium tagjait. A miniszterelnök, aki egyben nemzetvédelmi miniszter is és a külügyminiszter jelentést tett a román kormánynak a jelenlegi nemzetközi eseményekkel kapcsolatos külpolitikai magatartásáról, majd a tanács egyhangúlag jóváhagyta az eddig végrehajtott diplomáciai akciót, valamint a határok védelmére tett katonai intézkedéseket. A tanács egyhangúlag azt a határozatot hozta, hogy Románia szigoruan betartja a semlegesség szabályait, amelyeket a jelenlegi konfliktusban hadviselő államokkal szemben nemzetközi megállapodásokkal fektettek le. (MTI.)

Ezrével érkeznek lengyel menekültek a román határra

Róma, szept. 14. (M. T. I.) A „Tribuna" külön tudósítója a lengyel—román határra utazott. Jelentésében megállapítja, hogy a vonatok zsúfoltak katonasággal. Az eddig teljesen nyilt román-lengyel határra a románok több mint egy hadosztályt vontak össze. A határra egyébként ezrével érkeznek menekültek, akiknek a legnagyobb része ukrán és zsidó. A legutóbbi napokban négyszáz ukrán katonaszökevény érkezett Románia területére. Gyüjtő táborban helyezték el őket. Ugyancsak gyüjtőtáborban van 1500 ukrán nacionalista is, akik szintén az utóbbi időben szöktek át román területre. A katonaság a legszigorúbb parancsot kapta, hogy egyetlen zsidót se engedjenek át román területre. Az orseni határon ezer és ezer zsidó kér bebocsátást román területre. A románok azonban egyetlen egynek sem adták meg az engedélyt a határ átlépésére. A román hatóságok attól tartanak, hogy a következő napokban lengyel katonaság is tömegesen menekül majd román területre. Azt hiszik, hogy a lengyel menekültek száma néhány hét alatt tizezrekre emelkedhetik.

Lengyel repülőgépek Oroszország felett

Moszkva, szept. 14. A Szovjet Távirati Iroda jelenti: A legutóbbi napokban mind gyakrabban előfordult, hogy lengyel katonai repülők megsértették a Szovjetunió határát, sőt megkisérelték, hogy mélyen behatoljanak Szovjetorosz területre. Lengyel katonai repülők határsértést követtek el az ukrajnai Chepetovka és a fehéroroszországi Jitkovics kerület határán. — Szovjetorosz vadászrepülőgépek visszaüzték a lengyel repülőket lengyel területre.

További határsértésekről is érkezett jelentés. Szerdán lengyel bombavetők behatoltak az ukrajnai Krivine s Jampol kerületbe. A szovjetorosz vadászrepülők szovjeorosz területen leszállásra kényszerítettek egy lengyel kétmotoros bombavető repülőgépet. Három főnyi legénységét elfogták.

Ugyanaznap további három lengyel bombavető repülőgép is megsértette a szovjet határt és átrepült a fehéroroszországi Mozirk kerület fölé. A szovjetorosz vadászrepülők ezeket a lengyel repülőgépeket is földre kényszerítették és legénységüket — összesen tizenkét embert — elfogták. (MTI)

Ma este

szegedi halászlé és túróscsusza

1.- pengő a Páll sörözőben.

A német csapatok bevonúltak Gdyniába

Berlin, szept. 14. (Német Távirati Iroda.) **A német csapatok csütörtökön délelőtt 10 órakor bevonultak Gdyniába. A lengyel parancsnok átadta a várost. Gdyniától északra még folyik a harc. —** (MTI.)

Gdynia, szept. 14. (Német Távirti Iroda.) **Gdynia városa, amelyet a német csapatok ma szálltak meg, keveset szenvedtek. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy a német csapatok a lengyelek ellentállásánál szigorunan tartják magukat a vezér parancsához, hogy csak katonai célpontokat lőjjenek. A villamossági művek és vízművek sértetlenek maradtak. A lengyelek által elpusztított hídakat már is újjáépitik s a város kellős közepén az uccákon létesitett hadiépítményeket eltávolitják. Az üzletek általában zárva vannak, kirakataikat bedeszkázták. Gondoskodtak arról, hogy az életfontosságú üzemek és kereskedések ismét kezdjék meg munkájukat. (MTI.)**

A Nowogrod körüli harcok

Berlin, szept. 14. (Német Távirati Iroda.) A német csapatok által néhány nappal ezelőtt a Narew folyó mentén elfoglalt lengyel erődök sok helyen rendkívül erősen voltak kiépítve. **Nowogrod erőd körül pl. 15, a legkorszerűbb páncéllemezekkel ellátott építmény volt.**

Gróf Esterházy János lépést tett a szlovák kormánynál a magyarellenes atrocitások miatt

Kassa, szept. 14. Eperjesről érkezett hiradás szerint a szlovákiai eseményekekl kapcsolatban Esterházy János gróf, a szlovákiai magyarság vezetője és Csáky Mihály gróf lépést tett a pozsonyi kormánynál a magyarellenes atrocitások megszüntetése és a letartóztatott magyarok szabadonbocsátása érdekében. Közbenjárásuk eredményeképpen a legutóbbi héten letartóztatott magyarpárti emberek közül 23-at szabadon engedtek. Wieland Albin báró, Polnisch Artur és Szász Elemér azonban még mindig az illavai fogház lakója. (MTI.)

Zuhog az eső a nyugati fronton

Francia jelentés

Páris, szept. 14. (Félhivatalosan közlik: A nyugati arcvonalon Saarbrücken környékén, ahol a franciák eddig fő-előnyomulásukat hajtották végre, szerda óta főként ágyúharc folyik. Ugylátszik, hogy a Siegfried-vonal parancsnoksága elrendelte az ágyútüzet a hátrább levő francia csapatok közlekedési útvonalai ellen. Erre a francia tűzérség is működésbe lépett.

A légitevékenységet francia és német részről egyaránt akadályozta az első őszi eső, amely a hosszantartó szép idő után szerdán és csütörtökre virradó éjszaka zuhogni kezdett.

A francia csapatok a felázott talajon is folytatják előnyomulásukat, a szerdai napon is elfoglaltak egy, a francia vonal felé kiszögellő erdős területet, amelynek a későbbi hadműveletek szempontjából van jelentősége.

A felderítő repüléseket a rossz idő akadályozta. (MTI.)

Hungária filmszinház

Mindenkinek tetszik a nagyszerű ZENÉS MAGYAR BOHÓZAT: a

Nem loptam én életemben

Ma látható: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Posenben

Posen, szept. 14. A Német Távirati Iroda jelentése szerint, amikor Posent a német csapatok kedden megszállták a város védelmét Posen katonai parancsnoka vette át. A külföldi sajtóképviselők egy csoportjának alkalma volt, hogy megtekintse Posent a zür-zavarból a rendre való áttérés pillanatában. A volt német határtól Posenig a munkaszolgálat már gondoskodott a szétrombolt hídak helyreállításáról. Posen lakosságának lengyel része is egyre növekvő bizalmat érez a német katonai és polgári hatóságok iránt, mióta látja, hogy a német csapatok nem rekvirálnak s a katonák készpénzzel fizetnek azért, amit vásárolnak. (MTI).

Rövid táviratok

London, szept. 14. (Stefani.) A tájékoztató minisztérium közli, hogy a 4869 tonnás Firby angol keresedelmi hajót az Atlanti óceánon elsüllyesztették. A legénységet sikerült kimenteni. (MTI.)

Róma, szept. 14. (Magyar Távirati Iroda.) A lapok részletesen közlik Teleki Pál gróf miniszterelnöknek a pártértekezleten mondot beszédét s kiemelik, hogy Magyarország politikájában nem következik be változás. Magyarország népe megőrzi nyugalmát — írja a Messagero — és folytatja fontos termelőmunkáját.

Hága, szept. 14. Hivatalosan közlik, hogy szerdán délután holland repülőgépek elfogtak egy német vizirepülőgépet, amely a holland teritoriális vizekre tévedt. A semlegességi szabályzatnak megfelelően a német repülőgépet megakadályozták abban, hogy Hollandia területét elhagyja. A vizirepülőgépet elkobozták, legénységét pedig gyűjtőtáborba szállították. (MTI.)

Páris, szept. 14. (Magyar Távirati Iroda.) Az új Daladier kormány nem különbözik lényegesen az előző kormánytól. Koncentrált kormány alakult, radikálista túlsúllyal A kormányalakítás leglényegesebb vonása a külügyminiszterium és a nemzetvédelmi miniszterium vezetésének Daladier kezében való egyestése. Az új kormány a képviselőházban és szenátusban is olyan többségre támaszkodhatik, amely a gyakorlatban az egyhangúsággal egyenlő.

Bukarest, szept. 14. (Havas.) Lengyel forrásból származó értesülések szerint a Kutno környékén harcoló lengyel hadosztályoknak sikerült helyreállítaniok az összeköttetést a Varsó körül küzdő csapatokal. Kutno környékén a német repülők bombáztak egy lengyel vontaot. Ugyane forrás szerint egy lengyel torpedóhajó még a Keleti tengeren van és akadályozza a németek tengeri közlekedését. (MTI.)

Kaunas, szept. 14. (Stefani.) A litván-lengyel határ mentén heves harcok dúlnak. Sok lengyel községben tűz ütött ki. Lengyel asszonyok és gyermekek a litván határon gyülekeznek, azonban a litván határvédő őrszemek nem engedik őket litván területre. (MTI.)

Amsterdam, szept. 14. A Telegraaf jelentése szerint Hollandiában nagyon aggódnak Nieuw Amsterdam, a legnagyobb holland óceánjáró sorsáról. A hajó útban volt Newyorkból Rotterdam felé és már kedden meg kellett volna érkeznie Rotterdamba, az elmult napokban azonban már semmit sem lehetett hallani felőle. Biztosra veszik tehát, — írja a lap —, hogy a Nieuw Amsterdamot egy angol hadihajó feltartóztatta a La Manche-csatornában.

Bukarest, szept. 14. (M. T. I.) Szerdán a lengyelországi német konzulátusok 41 tisztviselője érkezett meg Bukarestbe.

Szeptember 2-án, a háború kitörésének napján ezeket a tisztviselőket a lengyel hatóságok a különböző városokból összegyüjtötték és Varsóban magánházakban internálták.

A holland követség, amely a német érdekeket képviseli Lengyelországban közbenjárt a lengyel kormánynál. — Ennek eredményeképen megengedték a tisztviselőknek, hogy hazatérjenek.

Szeptember 9-én ültek vonatra és Krakkón keresztül Románia felé irányitották őket. Háromnapos utazás után érkeztek Budapestre. Innen Budapesten és Bécsen keresztül utaznak Berlinbe.

Róma, szept. 14. (Magyar Távirati Iroda.) Mint jelentik, szept. 15-től újból megindul a Róma—Velence—Budapest vonalon a repülőgép-forgalom. A repülőgépek vasárnap kivételével mindennap oda-vissza közlekednek.

Ankara, szeptember 14. (Török Távirati Iroda.) Minden alapot nélkülöz az a külföldön terjesztett híresztelés, amely szerint Törökország a közeljövőben támadást kizáró szerződést köt Németországgal. (MTI.)

Bukarest, szeptember 14. (Stefani.) Clodius, a német birodalmi külügyminisztreium gazdasági szakosztályának főnöke pénteken ideérkezik. (MTI.)

Kaunas, szeptember 14. (Stefani.) A litván-lengyel határ mentén heves harcok dulnak. Sok lengyel községben tűz ütött ki. Lengyel asszonyok és gyermekek a litván határon gyülekeznek, azonban a litván határvédő őrszemek nem engedik őket litván területre. (MTI.)

Berlin, szeptember 14. A Német Távirati Iroda jelenti, hogy hamarosan számolni lehet a Danzig és Kelet-Poroszország közötti vasúti forgalom megindulásával, továbbá a Kelet-Poroszország és a birodalom nyugati része közötti forgalom újrafelvételével. (MTI.)

A Havas Iroda washingtoni értesülése szerint — mint a Magyar Távirati Iroda jelenti — Roosevelt az elhatározása, hogy *a kongresszust szeptember 21-ére összehívja,* azt mutatja, hogy Roosevelt eltökélt szándékkal meg akarja törni az elszigetelődés mellett állást foglalók ellenállását és a semlegességi törvényt úgy akarja módosítani, hogy az Egyesült Államok szabadon szállíthassanak fegyvert a két nagy demokrata államnak. Az előjelek szerint kemény küzdelemre van kilátás, mert a szenátusban Roosevelt tervének erős az ellenzéke.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a holland felségjog alatt álló vizeken kívül tegnap délután *egy német felderítő repülőgép lelőtt egy holland repülőgépet.* Mikor a német gép észrevette, hogy holland gépet lőtt le, leszállt és a repülőgép négyfőnyi legénységét megmentette. A Német Távirati Iroda kijelenti, hogy sajnálatos, szerencsétlen véletlenről van szó, amely háborús időkben elkerülhetetlen.

Belgrád, szeptember 14. A 38 tonnás, Hamburgban bejegyzett Dresden német halászhajó szerdán Dubrovnikba érkezett.

A hajó a háború kitörésekor a Földközi-tengeren volt. A hajó kapitánya úgy kerülte el az angol hajók figyelmét, hogy a hajóárbócokat levágatta és csupán éjszaka folytatta az útját. (MTI.)

— **Dr Hüttl Tivadar rektor a kassai Kereskedelmi Akadémia megnyitóján.** A Felvidék visszacsatolása után Kassán felállított Kereskedelmi Akadémia ünnepélyes megnyitása pénteken délelőtt lesz és ezen az összes magyarországi egyetemek képviseletik magukat. A debreceni Tisza István Tudományegyetem képviseletében dr Hüttl Tivadar rektor vesz részt a megnyitó ünnepségen.

— **Halállal végződött az osztozkodás** Szolnokról jelentik: Tiszakürtön Hegedüs Károly és Pallog Sándor gazdálkodó a közös tulajdonukat képező szőlőben gyümölcsöt szedtek. Osztozkodás közben összeszólalkoztak, majd bicskát rántottak és összeszurkálták egymást. Pallog Sándor néhány óra mulva belehalt sérüléseibe. Hegedüs Károlyt pedig súlyos állapotban a szolnoki kórházba szállították.

A Kormányzó Fáy Istvánt kultuszállamtitkárrá nevezte ki

Budapest, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére fái *Fáy István* m. kir. titkos tanácsos, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánját államtitkárrá kinevezte.

Fáy István tudvalevően másfél éven át Debrecen és Hajdú vármegye főispánja volt. A debreceni főispáni székből került az ország legnagyobb vármegyéje élére, majd most a kultuszminiszteri államtitkári pozícióba.

Aláírták a román-magyar árúcsere egyezményt

Budapest, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) *Vladár Ervin* követségi tanácsos, a külügyminiszterium gazdaságpolitikai osztályának h. vezetője magyar részről és *Christu* rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter román részről aláírták a magyar-román árucsere és fizetési forgalmat 1940 július 31-ig terjedő időre szabályozó megállapodásokat. A megállapodások a kormányok jóváhagyása után a folyó évi szeptember hó 20. napján lépnek életbe.

A német vasúti teherárúforgalom minden vonalon megindult

Berlin, szeptember 14. A német birodalmi közlekedésügyi minisztérium közölte, hogy a vasúti teherárúforgalom csaknem minden vonalon ismét megindult. A német közlekedésügyi miniszteriumnak — folytatja a jelentés — sikerült olyan intézkedéseket hoznia, amelyek lehetővé tették, hogy *a baráti és semleges államok felé ismét megindulhasson a német szénszállító vonatok közlekedése és újból megindulhasson az élelmiszerszállítás Németország felé.* A közeljövőben valószínüleg a személyforgalom érdekében újabb intézkedések történnek. Néhány nap után előreláthatólag ismét megindul a pontos menetrendszerű személyszállítás a birodalmi vonatokkal. (MTI.)

A felsőház ülése

Budapest, szept. 14. A felsőház tegnap délután, Széchenyi Bertalan gróf elnökletével rövid, formális ülést tartott. Az elnöki bejelentések után felolvasták az ülésszak bejelentéséről és az új ülésszak összehívásáról szóló kormányzói kéziratot, majd az elnök bejelentette, hogy a legközelebbi ülés szeptember 15-én, délután 5 órakor lesz. Ezen az ülésen választják meg az új ülésszak megnyitásával kapcsolatban választás alá kerülő tisztikart és a főbb bizottsági tagsági helyeket.

Pártközi értekezlet

Budapest, szeptember 14. A parlamenti pártok vezetői csütörtök délután vitéz *Bobory* Györgynek, a Ház alelnökének elnökletével pártközi értekezletre ültek össze, amelyen gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és *Zsindely Ferenc* államtitkár is résztvettek. Az értekezlet megbeszélte a parlament most megindúló őszi ülésszakának munkarendjét. (MTI.)

74 ezer pengővel eltünt egy budapesti OTI altiszt

Budapest, szept. 14. Nagyszabású lopás ügyében folytat nyomozást a budapesti rendőrség. Az OTI székházában az egpik tisztviselő kénytelen volt néhány percre távozni szobájából. — **Hetvennégyezer pengő volt az asztalán s ennek őrizetével Kriszgraber János ideiglenes OTI-altisztet bizta meg. — Mire a tisztviselő visszatért szobájába eltünt a hetvennégyezer pengő, Kriszgráber Jánossal együtt. A tisztviselő első dolga volt ellármázni az épületet és lezáratni a kapukat.** Hiába kutatták át azonban a felhőkarcoló minden egyes szobáját, félreeső helyét, az épületben nem találták meg a hatalmas összeggel eltünt altisztet, aki úgylátszik percek alatt elhagyta az épület helyiségeit és elmenekült.

A rendőrség a gyors feljelentés után már tegnap széleskörű intézkedéseket tett Kriszgráber János kézrekerítésére. Valószínünek tartják, hogy mivel iszákos életmódú ember, a külvárosi kocsmákban fog dorbézolni, amíg pénze van. A rendőrség rádión végigköröztette az ország minden hatóságával Kriszgráber János pontos személyleírását. Az OTI altiszt — bár csak 34 éves, hatvan esztendősnek látszik, régi alkoholista.

Budapesten egész detektívcsoport üldözi a városban bujkáló OTI altisztet. Számítanak ugyanis arra, hogy minél hamarább elfogják, annál több pénzt találnak majd meg nála.

Budapest, szept. 14. (M. T. I.): A honvédelmi miniszter 44.525 elnöki 18—1939 sz. alatt rendeletet adott ki az új gépjárműveknek a m. kir. honvédség ideiglenes használatára történő átengedése alóli mentesítése tárgyában. Eszerint 1939 évi szeptember hó 1. napján, vagy ezt követően üzembe helyezett gyári új személykocsikat, tehergépkocsikat, vontatókat, pótkocsikat és motorkerékpárokat mindaddig, amíg a m. kir. honvédség állományának a jelenlegi kereteket meghaladó kiegészítése nem válik szükségessé, az ideiglenes használatra való igénybevétel alól a miniszter mentesíti.

Még csak három napig fényképkiállítás
lesz nyitva a nemzetközi
Déri muzeum d. e. 9—1-ig, d. u. 4—7-ig. Nézze meg!

Kormányzói kézirattal berekesztették a képviselőház első ülésszakát

Pénteken választják az új elnökséget

Budapest, szept. 14. A képviselőház tegnap ülést tartott. Az ülésen csaknem valamennyi képviselő megjelent.

A kormány tagjai közül Teleki Pál gróf miniszterelnök, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Kunder Antal kereskedelmi miniszter, Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, Vargha József iparügyi miniszter, Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter és Bartha Károly honvédelmi miniszter jelentek meg. A képviselők barátságosan üdvözölgették egymást, majd az elnöki emelvényen Bobory György alelnök az elnöki bejelentések után Teleki Pál miniszterelnöknek adta meg a szót. A miniszterelnök kezében borítékot tartva állott fel helyéről:

— Jelentem a tisztelt Háznak — mondta a miniszterelnök —, hogy legfőbb **kormányzói kézirat** érkezett, **kérem annak felbontását.**

A Ház egyik tisztviselője a legfőbb kéziratot tartalmazó borítékot átvette a miniszterelnöktől és felsietett vele az emelvényre.

Bobory György alelnök felbontotta a kormányzói kéziratot, melyet átadott a jegyzőnek, hogy olvassa fel. A képviselőház tagjai felállva hallgatták meg a kormányzói kézirtaot:

„Magyarország országgyűlésének kormányzói üdvözletemet. Tisztelt Országgyűlés! A magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére az általam 1939 június 10. napjára összehívott és ugyanazon hó 14. napján megnyitott országgyűlés első ülésszakát ezennel berekesztem és egyszersmind a második ülésszakot 1939 szeptember 14. napjára összehívottnak nyilvánítom.

Kelt Gödöllőn, 1939 szept. 13.
Gróf Teleki Pál. Horthy Miklós.

A Ház tagjai lelkesen megéljenezték a Kormányzót, majd az elnök közölte, hogy a legfelsőbb kéziratot a felsőházhoz teszi át.

Bobory György elnök közölte, hogy a **Ház tisztikarának megbízatása lejárt, mivel az első ülésszak bezáratott.**

A tisztikar nevében köszönetet mondott a képviselőháznak, hogy munkájában támogatta. A legmagasabb kormányzói kéziratnak megfelelően péntek délelőtt 10 órakor fogja tartani a képviselőház legközelebbi ülését, amikor is a Ház megválasztja az új tisztikart.

Ezzel a képviselőház ülése félegy előtt véget ért.

Féltéglával agyonverte a primást,

mert nem hitte el, hogy ért a muzsikához

Felsősegesd községben vásár volt. A legények este a kocsmában felönöttek a garatra a cigánymuzsika mellett. Ugy éjfél tájban, amikor már emelkedett volt a hangulat, Kovács Ferenc kovácssegéd el akarta venni **Piskor Károly** cigány**primástól a hegedűt, hogy majd ő játszik tovább.** Nem azért cigány a cigány, hogy egykönnyen megváljék élete jobbik felétől s nem adta oda hegedűjét Kovácsnak.

— Mit értesz te a muzsikához? — hárította el magától az erőszakoskodó legényt.

Már már hajbakaptak, amikor a vendéglős közbelépett s rendet termtett a veszekedők között.

A cigányok már rég elfeledték az incidenst hajnal felé. Nem úgy azonban az önérzetében megsértett kovácslegény. Négy óra után, amikor a zenészek hazacsomagoltak, **megbujt az egyik ház mögött és várt. Jött is Piskor, a cigányprimás gyanutlanul, hóna alatt a hegedűjével. Amikor hozzáért, a legény előugrott egy féltéglával s rátámadt a cigányra, akit földre tepert.**

— Nesze cigány, így értek a muzsikához! — folyton ezt kiabálva **addig ütötte-verte a téglával a szerencsétlen meglepett cigányt, míg szétzúzott fejjel, holtan maradt az árok szélén.**

A kiabálásra többen odasiettek, azonban már későn. A csendőrök őrizetbe vették a gyilkos kovácslegényt.

Közérdekü levél

Szabályozni kellene a kerékpárforgalmat

A nyilastelepi tragikus autógázolás után komoly felelősséget érzek aziránt hogy az illetékes hatóságok figyelmét felhivja azokra a türhetetlen s bármely pillanatban hasonló tragédiára vezethető állapotokra, amelyek Debrecenben a kerékpárforgalom terén uralkodnak. Egészen apró, 8, 10 12 éves gyermekek vakmerően száguldoznak még a főtéren is, a legnagyobb autó- és kocsiforgalom közepén. A legtöbb ilyen gyermek fel sem tud ülni a kerékpár nyergére, csak a kormányt tartó vasrúdon lovagol, aminek az a következménye, hogy a kerékpár útja állandóan határozatlan és a mellette haladó autósokat rettegésben tartja. Eközben ezek a gyermekek irányt változtatnak, ha kettő-három megy egymásután, egymással társalognak, ami szintén a közlekedés bizonytalanságát fokozza. Ezeket az elemeket a legszigorúbban el kellene tiltani a kerékpározástól, vagy legalább is a csekély forgalmú útvonalakra kellene szorítani. Nagyobb városokban, pl. Budapesten is, a főútvonalokon egyáltalán nem szabad kerékpározni. Ideje volna, hogy Debrecenben is, a kerékpárosok a mellékuccákra korlátoztassanak. Hasonlóan visszás állapot az is, hogy még itt a főtéren is, ahol én lakom, az udvarokból gyors menetben kihajtanak a kerékpárosok. Ezt is el kellene tiltani. Végül pár uccán ki van jelölve a kerékpárosok útvonala, így pl. látom ezt a Széchenyi uccán. Helyesnek tartanám, ha más uccákon is kijelöltetnék és kiképeztetnék a kerékpárosok útja. Külföldi városokban ez az intézkedés már régen megtörtént. A Piac uccára vonatkozólag az az elgondolásom, hogy ha onnan a kerékpárforgalmat végképpen nem lehetne elhárítani: **legalább is korlátoztassék az a fasor és a házak mellett vezető gyalogút közötti területre.**

Soraim közlését a szerkesztőségnek megköszönöm és jószándékú elgondolásomat szeretettel ajánlom az illetékes hatóságok figyelmébe.

Uray Sándor református lelkész.

Egyetemi egyházrészi körzet alakul

Tanácsülés a péterfiauccai egyházrészben

A Péterfia uccai egyházrész csütörtökön este tartotta munkaévnyitó ülését dr **Farkas** Pál lelkipásztor és **dr Balogh** Gyula egyházrészi gondnok elnökletével. A lelkipásztor bibliaolvasása és imája után dr **Balogh** Gyula gondnok hangoztatta, hogy a mai időkben az egyházrészeknek még erőteljesebb mértékben kell folytatni azt a munkát, amelyet Isten és a nemzet megkíván tőlünk. Éppen ezért fokozotabb tevékenység, munkaközösség és szolidaritás kell, hogy jellemezze az egyházrész életét, miként Kormányzónk bölcs vezetésével ma a nemzet is egységes.

Dr **Kun** Sándorné, gimnáziumi igazgató neje és **Sass Béláné**, a Jótékony Nőegylet árvaházának elnöknője az egyházrész új tanácsosaivá ünnepélyes formák között választattak meg. Megválasztásuk nagy nyereség az egyházrészre.

Dr **Farkas** Pál lelkipásztor az egyházrész összefogó munkaprogramját terjesztette elő. Az egyházrész tartja továbbra is a nyulasi állami iskolában az istentiszteletet, ahol tíz éve már kifejlett egyházi élet folyik. Az egyházrész kebelében hat bibliakör működik. Ebben az évben lehetőleg sor kerül egy újabb leánykör felállítására. A szegénygondozást az egyházrész továbbra is végzi, még pedig fokozottabb mértékben. A megajánlásokon kívül az egyházrész a maga bevételi forrásait szeretetvendégeskedések, kávédélutánok és ünnepélyek útján akarja gyarapítani. Munkáinak végzésére ebben az évben diakonisszát kér az egyházkerülettől.

Igen érdekes volt az egyetemi egyházrészi körzet megalakítása, amelyet a presbitérium felhívása alapján teljesített a tanács. Az új körzet magában fogja foglalni a Sestakert felét, a Károly Ferenc József, a Hadházi ucca és a Hadházi út által bezárt területet, ahol a lelkigondozói munkát körzetvezető, dr **Bodonhelyi** József klinikai lelkész fogja ellátni. Adminisztráció, szegénysegélyezés és gazdasági ügyek tekintetében a munkát azonban továbbra is az egyházrész végzi. **Az egyetemi körzet október elején a Nagytemplomban fog tulajdonképpen megalakulni,** itt választván 25 bizottsági tagot.

Az egyházrész ellkészi hivatala régi helyéről az udvarban a keresztépületbe költözik át, ahol két hivatalos helyisége lesz. Régi helyiségeit az anyakönyvi hivatal foglalja el. Néhány segélyügy letárgyalása után a lelkipásztor az október végén Budapesten megrendezendő protestáns napokat ajánlotta a tanács figyelmébe, majd a tanácsülést **Szabó** Gábor segédlelkész imája fejezte be.

Száztagu kórus és hatalmas balett szerepel a János vitéz előadásán

Egyre növekvő érdeklődés kíséri Kacsóh Pongrác gyönyörű dalművének, a Szenczi Molnár Énekkar rendezésében történő előadását. A szeptember 23. és 24-iki előadásokra valósággal szétkapkodták a jegyeket és tanácsos, ha mindenki mielőbb gondoskodik jegyszükségletéről, mert a jobb helyek már is fogytán vannak.

Minden tekintetben indokolt az a hatalmas érdeklődés, mely a Csokonai-színházban előadásra kerülő János vitéz felújítását kíséri. Ilyen monumentális kiállításban még nem játszották Debrecenben Petőfi—Kacsóh—Heltai remekét. Száztagú kórus adja elő hiánytalanul Csősz László kollégiumi tanár, a kiváló zeneszerző és karnagy betanításában Kacsóh muzsikájának minden szépségét. Debrecen urilányaiból alakult nagyszámú balett működött közre. Frimmer Pál rendezése teljesen újszerűen, fínom, művészi ötletekkel megtűzdelve állítja színre a darabot. Esemény lesz ez az előadás, melyhez hasonlót működelőktől még nem látott a debreceni közönség.

Az előadás előtt dr Balogh Gyula kormányfőtanácsos mond beszédet. A honvédzenekar megerősítve látja el a zenekíséretet. Szeptember 25 .és 26-án kizárólag az ifjúság részére délutáni órákban megismétlik az előadást.

Jegyek kaphatók a Kossuth u 2. sz. alatt levő Kónya trafikban és a kollégiumi jegyirodában, ahol mindennemű felvilágosítás megkapható.

Megjelent a 39-es gyalogezred világháborús története

Debrecen egykori háziezredének, a volt 39. gyalogezrednek világháborús története elhagyta a sajtót. A nagy terjedelmű, szép kiállítású mű hűségesen örökíti meg a hős ezred fényes haditényeit. A könyv méltatására visszatérünk. A könyvre az előfizetések már lezárultak, most az ezredtörténet fűzött példányai öt pengős árban kaphatók egyelőre kizárólag a Frontharcos Otthonban (Régi postaépület).

— **Makacs székszorulásnál és a vastagbélben végbemenő rendellenes erjedési és bomlási folyamatoknál, gyomorégésnél és epepangásnál** a régóta bevált, tisztán természetes **Ferenc József** keserűvíz megszabadítja az emésztőcsatornát az ott felhalmozódott salakmennyiségektől és biztosan előmozdítja az anyagcsere további folyamatát. Kérdezze meg orvosát!

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szeptember 9—16-ig: „Kigyó“, Piac u. 31. sz., telefon: 30-95. — **„Magyar korona“**, Kálvin-tér 15. sz., telefon: 16-06 sz. **„Csillag“**, Árpád-tér 1. sz. telefon: 29-32. — **„Sass“** Hatvan u. 70. sz., telefon: 11-39. — **„Szentháromság“**, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14., telefon: 17-09.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Kölcsey Sándor polgármestert egyházkerületi tanácsbíróvá választották

A tiszántúli egyházkerületben megüresedett két tanácsbírói tisztség. Betöltésére megtartották a szavazást és a beérkezett szavazatokat dr **Révész** Imre püspök elnöklésével dr **Sz. Kun** Béla, dr **Kállay** Kálmán, dr **Erdős** Károly és **Rásó** István tagokból álló bizottság tegnap délelőtt bontotta fel.

Az egyházkerületben az összes szavazatok száma 804, jogukat gyakorolták 793 szavazattal és ebből 784 érvényes volt, ez pedig így oszlott meg: dr **Kölcsey** Sándor polgármester kapott 780 szavazatot, 4 másra esett. A másik tanácsbírói tisztségre 781 szavazattal **Polchy** István volt kárpátaljai főgondnokot választották meg, 3 szavazatot más kapott.

— **Kántorpróba a Kistemplomban.** Ma, pénteken délután három órakor a református Kistemplomban kántorpróba lesz, amikor a Nagy András kántor nyugalomba vonulása által megüresedett kántori állásra pályázók bemutatkoznak. Nyolc pályázó fog bemutatkozó szolgálatot végezni, mely alkalomra a gyülekezet tagjait szeretettel meghívja Uray Sándor kistemplomi lelkész.

— **Beiratások a református elemi iskolákba** f. hó 18. és 19-én, hétfőn és kedden lesznek minden iskolában. Ahol a tantermek ez időpontig megüresednek, ott a tanítás haladéktalanul kezdetét veszi. A többiekről a hirlapok útján fog értesítést adni az Iskolaszék.

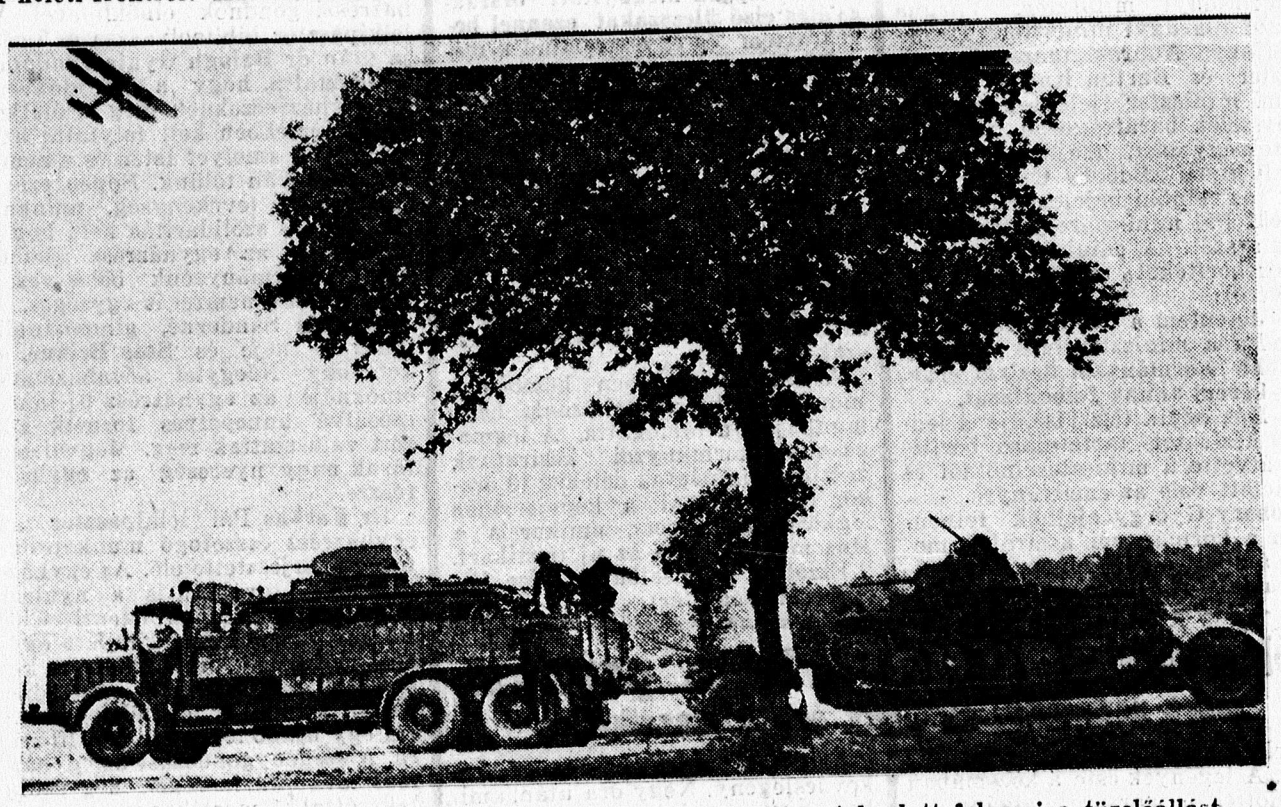
— **Időszerű találmány: készülék a gázmérgezés ellen.** Bohr dán professzor, akit a fizika terén kifejtett értékes munkásságáért Nobel-díjjal is kitüntettek már, olyan különleges, oxigént lélegző műszert szerkesztett, amely hathatósan segít a gázmérgezetteken, úgyhogy a készülék segítségével meg is lehet az áldozatokat menteni. A Nobel-díjas dán professzor ötezer ilyen készüléket gyártott.

— **Felhivás az összes vitorlázó repülőkhöz.** A Debreceni Repülőklub felhivja az összes vitorlázó növendékeket, hogy szombaton délután fél háromkor a Dobozy átjáróban levő hivatali helyiségben megjelenni szíveskedjenek. Akinek van kerékpárja, azzal jöjjön. Kivonulás lesz az új repülőtérre kocsival. Okvetlenül kérjük az összes érdekeltek megjelenését!

— **A Magyar Vöröskereszt Egylet** debreceni választmánya szeptember hó 16-án, délután 6 órakor a városháza tanácstermében közgyülést tart.

A keleti frontról: Harcikocsikkal érkezik a német gyalogság és fára dtság nélkül bocsátjkozik harcba.

Páncélos menetoszlopot repülőtámadás ér. A legénység pillanatok alatt felveszi a tüzelőállást.

= **Turista kirándulás** Ungvár környékére, bővebbet hirdető tábláinkon.

= **Naményi Gyorsíró-gépíró Iskolában** Irodai Szaktamfolya-ra beíratkozhat. Vidékieknek 85 százalékos vasúti kedvezmény. Államvizsga, álláshelyezés. (Rákóczi ucca 17.)

= **Fischer Anny** grenoblei egyetemen végzett nyelvmester, francia órákat ad. Csapó ucca 54.

— **Megölte a 16 esztendős Varga Rózsit** Budapesten Balogh Károly 28 éves lakatossegéd. A legényt elitélték 12 évi fegyházra. A gyilkos azzal védekezett a bírák előtt, hogy öngyilkosok akartak lenni, a leány saját maga emelte a fegyvert halántékához, de neki már nem volt lelkiereje ahhoz, hogy öngyilkos legyen. A Kuria Balogh büntetését 21 évig tartó szigorított dologházra változtatta át.

— **A feleségét halálra rugdosta** Komáromban Kovács Imre 40 éves hajógyári munkás, aki részegen tért haza a lakására és ott gyermekeit késő éjszaka felverte álmukból, ütötte őket, majd áldott állapotban lévő feleségét addig rugdosta, míg meghalt. A vadállatias embert a rendőrök megvasalták s letartóztatták.

ÁRVERÉS. Elárvereztetik a debreceni kir. járásbíróságnál szeptember 25. napján, 10 órakor, Szeremley u. 2 A) számú ház. Kikiáltási ára 8250 P, legkisebb vételár 4125 P, továbbá szeptember 30. napján 11 órakor Magoss György-tér 13. számú ház, kikiáltási ára 30.700 P, legkisebb vételár 15,350 P. — Felvilágositást ad a Városi Takarék- és Hitelintézet Rt., Csapó ucca 4. szám.

— **Dániában Hadpresleve város közelében** egy tóból hirtelen kiemelkedett egy köralakú, 10 méter átmérőjü szigetecske. A tudósok a sziget keletkezését a tó alatti vulkanikus kitörésnek tulajdonitják.

— **Berlinben divat lett harisnya nélkül járni** és a finom pókháló harisnyát is levetik a nők. A hadigazdálkodást igy segítik elő a berlini nők a divatváltoztatással.

— **Agyonlött férfi holttestét fogták ki a Dunából** Budapesten. A 18 év körüli fiatalember csikos selyeminget, fekete nadrágot és cipőt viselt. A fején lött seb van. Személyazonosságát még nem tudta a rendőrség megállapitani.

— **Öngyilkos lett** Budapesten Illés Zoltán szücsmester, akinek a Váci uccán volt az üzlete. Megállapította a rendőrség, hogy a szücsmester a megőrzésre átvett bundákat, szőrméket vagy eladta, vagy zálogba tette. Eddig 40 feljelentést tettek Illés ellen, aki valószinüleg a büntetéstől való félelmében lett öngyilkos.

— **Nagyarányú razzia 26 előállítással.** Tegnap éjszaka Debrecen egész területét behálózó nagyarányú erkölcsrendészeti razziát rendezett a debreceni rendőrség. A razzia eredményeként 26 előállítás történt.

— **Aszaljuk meg a gyümölcsöt.** Az országban felállított 17 aszaló berendezésről, melyekben szilvát, almát, körtét, a termelők csekély bérért meg aszalhatják, valamint a gyümölcs és szőlőtermelés aktuális kérdéseiről ir a Magyar Gyümölcs most megjelent legújabb száma.

7201/1939 aü.

Munkaadók figyelmébe

Felhivja a városi adóhivatal a munkaadókat, hogy heti 20 pengőt, vagy havifizetés esetén a havi 80 pengőt meghaladó keresetü (fizetésü) alkalmazottaikat a városi adóhivatal 23. sz. szobájában jelentsék be és a járó alkalmazottak kereseti adóját, a rokkantadót és különadót egyidejüleg a városi adópénztárba fizessék be.

A bejelentés Illetményjegyzéken két példányon történik, ami könyvkereskedésekben vásárolandó, még pedig vagy „hetifizetéses“, vagy pedig „havifizetéses“ beosztással. Mindkét példányt a munkaadó köteles kitölteni és sajátkezüleg aláírni. Az alkalmazottak minden hónapban 25-ig jelentendők be, illetve a járó adók a tárgy hó 25-ig fizethetők kamatmentesen. A járó adókat a munkaadó köteles az alkalmazott keresetéből a fizetéskor levonni, sajátjából viselt összeggel tulajdonképpen felemeli az alkalmazott járandóságát és a tulajdonképpeni keresethez (fizetéshez) hozzáadandó. Illetménynek számit nemcsak a készpénzjárandóság, hanem a természetbeniek is és pénzértékelve is feltüntetendők az illetményjegyzéken, nemcsak menynyiségükben. A mezőgazda tartozik bejelenteni minden évben felesdohány kertészeit és a gazdasági intézőt, ispánt, gyakornokot.

A mulasztó munkaadókat a m. kir adóhivatal esetenként 100 pengőig terjedhető pénzbirsággal sujtja.

Debrecen, 1939 szeptember 12.

Városi Adóhivatal.

Gyászrovat

Veres Lajos gazdálkodó 62 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó termében. Dankó temetkezési intézet.

Gábor Sándor ácssegéd 68 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a köztemetői 3. számú teremből, református szertartással. Lakás: Honvéd ucca 9. szám. Pusztai temetkezési intézet.

Novemberre befejezik a Debrecen-Mikepércs közötti út újraburkolását

A Debrecen-Mikepércs közötti útvonalat, amelynek rendkivül rossz állapota miatt az utóbbi időben olyan sok panasz hangzott el, ez év tavasszán lezárták s megkezdték újraburkolását. Az útvonal forgalmát, amely a Debrecen—Berettyóujfalu, illetve a Debrecen és Biharvármegye közötti viszonylatban igen jelentős, Hajdúszovát felé terelték. Ez a kitérés a járművekneк kerülőt s vele időbeli veszteséget jelent, érthető tehát, ha a közönség élénken érdeklődik az újraburkolás menete iránt s azt szeretné, ha ez a munka mielőbb befejeződnék.

Az utépítés ügye a biharmegyei közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén is szóba került. **Oláh Béla** műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője közölte, hogy az építés fokozott tempóban folyik s november elsejére a tervek szerint be is fejeződik. A közlekedésügyi miniszterium maga is igen erősen szorgalmazza az ügyet s hogy a munka minél hamarabb elkészüljön, az útépítésnél a vasárnapi munkaszünetet is felfüggesztette.

— **Fényes esküvő.** Molnár Imre dr biharmegyei főispán leánya Ilona és vitéz Szepesváry Károly gyógyszerész, (Komádi), folyó hó 16-án, szombaton délután félhét órakor tartják esküvőjüket a berettyóujfalui ref. templomban. A polgári esketést Bölöny István főszolgabíró, az egyházi esketést pedig Pass László ev. esperes, debreceni lelkész fogja végezni.

— **A városi zeneiskolában** a beiratkozások délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Bővebb felvilágositás nyerhető a városi zeneiskola titkári hivatalában, naponta a fenti időben.

— **Felhivás.** Az 1929 évben Zoványi Ilonka, Mika Ilonka és Nádasdyné osztály-tanárnők vezetése alatt végzett polgáriiskolai növendékek találkozójuk megbeszélése végett folyó évi szeptember hó 17-én, vasárnap délután 4 órakor a Kiss cukrászda, Batthyány uccai helyiségében összejövetelt tartanak, melyre mindenkit szeretettel vár az igazgatóság.

— **Táncparketten fogtak el egy nemzetközi szélhámost.** Budapestről jelentik: Szerda este egyik előkelő szállóban a táncolók közül az ügyeletes detektív egy elegáns férfit igazoltatott, majd előállította a főkapitányság központi ügyeletére. Itt derült ki, hogy a detektív jó szeme a táncolók között Szimon Viktor Győzőt, a hírhedt nemzetközi szélhámost fedezte fel Nemcsak Budapesten, hanem Európa úgyszólván összes nagyvárosaiban eljárás indult ellene, többször el is ítélték. Egy évvel ezelőtt két külföldi hölgy feljelentésére a valutaügyészségre állították elő, ahonnan megszökött. Megállapították, hogy egy benzinkútkezelő tett feljelentést Szimon ellen az elmult hetekben csalás címén. Szimont őrizetbe vették. Eljárás indult ellene csalás miatt azért is, mert hamis nevet használt, hamis néven is igazolta magát, de közveszélyes munkakerülés miatt is eljárás indul ellene.

Meghalt az injekciótól egy orvos kisfia

Hódmezővásárhely, szept. 14. Megrendítő tragédia történt dr **Weischsel Imre** itteni orvos családjában. Az orvos ötéves Imre nevű kisfia játszópajtásaival szórakozott, dobálóztak, az egyik kisfiú véletlenül hozzávágott egy tégladarabot és felsértette a homlokát. Édesapja megvizsgálta a sebet. Ugy látta, hogy tetanuszfertőzéssel kell számolni.

— Be foglak oltani, kisfiam, ne félj nem fog fájni — mondotta a kisfiának aki engedemlemesen és készségesen várta az injekciót.

Az ötéves fiucska mosolyogva fogadta az oltást, még ő nyugtatta meg az édesapját:

— **Nem is fájt apukám!**

Néhány perc mulva a kisfiú lehanyatlott. Édesapja hozzáugrott és rémülten látta, hogy bekövetkezett az a ritka eset, amikor az **oltásra szívgyengeség áll be.** Mindent elkövetett, hogy rajongásig szeretett kisfiát megmentse, de nem sikerült. **Az oltás után 10 perc mulva karjai között meghalt a kisgyermek.** A tragédia városszerte mélységes részvétet keltette.

Özvegyi járadék a mezőgazdasági munkások özvegyeinek

Budapest, szept. 14. (M. T. I.): Az 1928 évi 12. tc. alapján biztosított gazdasági munkavállalók özvegyeinek járadékban részesítéséről szóló törvényjavaslatot többek között az alábbiakban ismertetjük:

A törvényjavaslat szerint 50. életévének betöltésétől kezdődően özvegyi járulékot fog kapni minden gazdasági munkavállaló özvegye, ha meghalt férje a 15 évi várakozási időt eltöltötte, vagy az öregségi járulékra a törvény „átmeneti időre szóló rendelkezései alapján jogosultságot szerzett. Ezenfelül ugyancsak 60. életévében betöltése után özvegyi járulékot kap az özvegy akkor is, ha 1954 január 1. napja előtt meghalt férje nem felel meg ugyan az előbb említett követelményeknek, de élete túlnyomó részében gazdasági munkavállaló volt és utána heti húszfilléres munkavállalói járulékot halálának évét megelőző időben minden naptári évben, évenként legalább 15 héten lerótta, az özvegy pedig férje halálakor 50. életévét már betöltötte. Az özvegyi járulék összege általában felette lesz annak az összegnek, amelyre a meghalt férjnek igénye vagy várománya volt. Az özvegyi járulék utalványozása előreláthatólag 1940 évi január elsején kezdődik meg.

SPORT

A VASÁRNAPI DVSC—SSE mérkőzés érdekes összehasonlításra ad alkalmat sportkörökben. Ezek szerint a SSE idegenben aratja sikereit, mig othonában gyengébben szerepel. (Elfelejtik azonban, hogy a SSE „otthon" legerősebb ellenfelétől a Zsengellereket kitermelő SBTC-től szenvedte el vereségét, viszont idegenben gyengébb ellenfelekkel kellett mgküzdenie). Ezzel szemben a DVSC itthoni két mérkőzésen 13 góllal terhelte meg ellenfelei kapuját s igy a SSE-nek minden tudását latba kell vetnie, hogy idegenben ezuttal is győztesen hagyja el a küzdőteret. Az a céltudatos edzés, melyel a DVSC készül a találkozásra s idegenben elért respektábilis eredményei arra engednek következtetni, hogy ezúttal a közönségnek egy valóban derbi jellegü nagyiramú mérkőzés izgalmaiban lesz része mert hiszen nyilvánvaló, hogy a DVSC minden áron meg akarja őrizni a tabellán elfoglalt előkelő második helyét.

A vasárnapi mérkőzések játékvezetői Budapesten Bocskai—Ujpest: **Ujvári.** Debrecenben DVSC—Salgótarjáni SE: **Classen.** (Budapest). Partjelzők: Piller, Joanovics. Munkácson MSE—Diósgyőri MÁVAG: dr Lengyel (Debrecen) Ungvár UAC—Budapesti Vasútas SC: Bakó (Derecske). Beregszász BFTC—Ozdi: Ferenczi (Munkács). — Az NBB mérkőzések vezetői: Hungária—Kispest: Kiss M. E. Nemzeti—Taxi: Moldoványi. Gamma—Elektromos: Ipolyi Szeged—Ferencváros: Rubint. Haladás—Törekvés: Égner. Kassa—Szolnok: Nemeskéri.

A Bocskai volt vándorai közül Vágó a Hungáriához megy. Gyulai meg a Gamma FC-hez kerül, együtt fog játszani Takács-csal. Kohut egyelőre a Ferencváros edzéseit látogatja.

Gidófalvy Pál az MLSz miniszteri biztosa Tamássy László, a miniszteri biztos által megbizott főtitkárral együtt csütörtökön Ungvárra utaztak, ahol báró Perényi, Kárpátalja kormánybiztosával tárgyalnak a kárpátaljai sportautonómia ügyében és egyben letárgyalják a felvidéki sportproblémákat is.

Munkácsé lett a két pont a Nyiregyházi TVE meg nem jelenése miatt, sőt a költségekben is elmarasztalták. Megjárta a NyTVE, hogy driblizni akart a meg nem érkezett, de elküldött utazási költség miatt.

A legutóbbi szolnoki—ferencvárosi pályabotrány ügyében a szolnokiak pályaválasztását egy mérkőzésre megvonták, igy nem Szolnokon, hanem Kassán lesz a vasárnapi NB mérkőzés.

A Hungária elleni csapattal játszik Ujpest ellen a Bocskai. A Bocskai csütörtökön kiadós edzést tartott, melyen 9:2 arányban győzött a DEAC ellen. A tartalékos és ifi játékosokkal kiegészitett Bocskai is biztosan mozgott. A Bocskai valószínüleg a Hungária elleni győztes csapatával áll majd ki az Ujpest ellen és a bravur megismétlésére készül.

38.674-1939. VI. HIRDETMÉNY. Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. Honvédelmi Miniszter Ur a végkielégítésben részesült és a nyilvántartásbavétel végett még nem jelentkezett hadirokkantaknak és hadiözvegyeknek még egyszer f. évi október hó 31-ig lehetőséget nyujt arra, hogy nyilvántartásbavétel végett jelentkezzenek. Felhivom ezért az érdekelteket, hogy a jelzett időig a városi elsőfokú közigazgatási hatóság hadigondozási ügyosztályánál (Kossuth u. 20. szám, rendőrségi épület III. emelet 92. b. számú helyiségében) saját érdekükben jelentkezzenek, s a végkielégítésükre és családi körülményeikre vonatkozó iratokat hozzák magukkal. — Minthogy a m. kir. Honvédelmi Miniszter Ur a nyilvántartásba már felvett hadirokkantak és hadiözvegyek anyagi helyzetéről is részletes tájékozást óhajt szerezni, *felhivom a nyilvántartásba már felvett hadirokantakat és hadiözvegyeket*, hogy a jelzett helyen az igénymegállapitási lap kiállítása végett f. évi október hó 15. napjáig saját érdekükben jelentkezzenek. *Polgármester.*

Közgazdaság

Határidőpiac:

Buza októberre: 14.50, 14.51, zárlat 14.52—14.53. Márciusra: 15.70, 15.73, zárlat 15.72—15.73.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.55—19.90, 78 kg 19.75—20.10, 79 kg 19.95—20.30 80 kilós 20.05—20.40. — Felsőtiszai 77 kg 19.30—19.65, 78 kg 19.50—19.85 79 kg 19.70—20.05, 80 kg 19.80—20.15 rozs pestvidéki 14.00—14.15, rozs más 14.15—14.35, takarmányárpa elsőrendű 16.60—17.00, középminőségü 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.—19.50, zab elsőrendü 19.10—19.30, középminőségü 18.85—19.00, tengeri 18.75—18.90, korpa 13.60—13.70, 8-as liszt 15.75—16.50 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR

A csütörtökön tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 3057 darab sertést. A vásári állomány ból angol hússertésfelhajtás 1345 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 113—114 fillér, szedett sertés I. 106—110 és fél fillér, III. 88—94 f., angol sonkasertés I. 98—102 fillér, II. 90—96 fillér, exportzsir márkázott 150 fillér kilónként.

Hirdetmény

Folyó évi szeptember hó 16-tól kezdve a MÁV pályaudvar—pallagi vonalon a villamosok a következőképen közlekednek:

I. hétköznapokon: 1. Máv pályaudvartól a Pallagra indul: 643, 11.08, 13.06, 16.53 és 20.05 órakor. — 2. Nagyerdei Vigadó megállóhelytől Pallagra indul: 14.45 órakor. — 3. Gazdasági Akadémiáról—MÁV pályaudvarig indul: 7.22, 12.22, 15.20, 17.33 és 20.48 órakor. — 4. Gazdasági Akadémiáról—Nagyerdei Vigadó megállóhelyig indul: 14.19 órakor.

A MÁV pályaudvartól 11.08 órakor és Gazdasági Akadémiáról 15.20 órakor indúló villamos vonatokon a Nagyerdei Vigadó—Gazdasági Akadémiai vonalon a bérletjegyek nem érvényesek és a bérletjeggyel rendelkező utasok is a rendes menetdíjat fizetik.

II. Vasár- és ünnepnapokon: 1. MÁV pályaudvartól—Gazdasági Akadémiára indul: 8.06, 11.08, 13.06, 15.15 s 20.05 órakor. — 2. Gazdasági Akadémiáról MÁV pályaudvarig indul: 8.50, 11.50, 14.19, 16.06 és 20.48 órakor.

Debreceni Helyi Vasút üzletigazgatósága.

42216/1939 VII.

Versenytárgyalási hirdetmény

Debrecen város tulajdonát képező tűzoltólaktanyánál mászóház stb. építésével kapcsolatos I. föld, kőműves és elhelyező stb. II. és III. bádogos IV. szigetelési, V—VIII. asztalos, lakatos, mázoló, üveges. IX. vízvezeték, csatornázási, X. villanyszerelő, XI. fűtőberendezési munkákra a város polgármestere nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A közszállitási költséggel szabályszerűen biztosíttatnak a munka odaitélés után nyomban megkezdendő és hatvan nap alatt befejezendő. Az előirt, szabályszerű, sajátkezűleg aláirt ajánlat hátlapon a cég szöveget tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat a tűzoltólaktanyánál épitendő mászóház, szertárak, istálló és műhelyek létesítési munkáira« felirással és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1939 október másodikán, hétfőn déli 12-ig Debrecen város közigazgatási iktató hivatalában nyujtandók be. Az egységárak mindenütt betűvel is kitüntetendők. Az ajánlati lap kellően felbélyegezendő és kitöltendő, OTI igazolást csatolni kell. A beérkezett ajánlatok ugyanaznap 11 órakor a városháza kistanácstermében nyilvánosan felbontatnak. Mindennemű felvilágositás Debrecen városi műszaki ügyosztályánál (II. emelet, iktató) díjtalanul kapható meg, részletes tervek ugyanott megtekinthetők.

Debrecen, 1939 szeptember 12.

Dr Kölcsey Sándor polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Aranyeső.
Aggódva vártam soraidat, Igérem, hogy jóságodért hálás leszek.
1654

Alkalmazást nyer férfi

Házmesterpár,
akinek a felesége rendesen takarít és mos, vasal, felvétetik, Honvédtemető ucca 6. szám. Jelentkezni délelőtt.
1235 vv.

Fodrászsegéd
jó fizetéssel azonnal munkába léphet, Hencz Böszörményi út 23.
1682

Kádársegédet
azonnal felveszek, állandó munkára, Nap u. 4. szám. 1688

Házmesterpár,
főzni tudó, fizetéssel felvétetik, Rákóczi ucca 65. szám. 1683

Fűszerkereskedő
segédet azonnali belépésre felveszek, Kassa út 12. szám. 1678

Lapkézbesítők,
lehetőleg kerékpárral, azonnalra felvétetik, Kovács hírlapiroda. — Piac ucca 77. 1674

Fodrászsegéd
jó munkás, felvétetik, Petőfi-tér 6. Bukovits.
1695

Alkalmazást nyer nő

Szobalány
felvétetik. jelentkezni Kossuth ucca 15., házmesternél. 1523 vv.

Hölgyfodrász-
segédlányt felveszek, vidékre, DEMKE-vel szembe, Király fodrász.
1692

Ügyes
pénztárkezelőnő felvétetik, Volentik, Piac u. 38. szám. 1697

Alkalmazást keres nő

Lelkiismeretes
fiatal, képzett ápolónő, bármilyen betegápolást vállalja, vidéken is. — Szent Anna ucca 37. sz. hentesüzlet, telefon: 17-26. 1665

Háztartási alkalmazott

Takarítónőt
reggeli órákra felveszek. Tanúleányt és horgolásban jártast, — „Styl" szalon, József kir. herceg ucca 7. 1648

Megbízható
hosszú bizonyítványú bejárnő, parkettes lakáshoz, 7—9 óráig felvétetik, Bethlen ucca 50. földszint. 1691

Mindenesleány,
aki jól vikszel és jó bizonyítványa van, felvétetik. Honvédtemető u. 6., délelőtt. 1235 vv.

Vendéglői
főzésben jártas kézilányt, vagy asszonyt — azonnalra jó fizetéssel felvesz „Bocskai" étkező, Hatvan ucca 6. 1690

Megbízható
bejárónőt felveszek. Jelentkezés 10 óráig Rákosi Jenő ucca 6. sz., II. 1. 1689

Megbízható
tiszta, rendes asszony bejárónőnek felvétetik. Eötvös ucca 38. 1684

Bejárónőt
délelőttre, könyvvel fogadok, Piac ucca 73. sz. az udvarban jobbra.
1681

Bejárónőt
felveszek, jó bizonyítvánnyal, dr Kenyeres, Széchenyi ucca 26.
1680

Bejárólányt
jó bizonyítvánnyal felveszek, Szoboszlói úti bérház, A) lépcső 15.
1676

Azonnali
felvételre bejárónőt keresek, aki ért a parkett kezeléshez. Péterfia 30. sz. táncintézet.
1696

Bejárólányt
felveszek, Szent Anna u 36., kifőzde. 1666

Takarítónő,
fiatal, jómegjelenésű felvétetik az Arany Bika kádfürdőbe. 1663

Rendszerető
jó bizonyítványú mindenes bejárót felveszek kis család, Mester ucca 29. szám. 1650

Bejárónőnek,
esetleg házvezetőnőnek magános nőt felveszek, Bocskai-tér 3. 1660

Megbízható
takarítónőt felfogadok, dr Kardos Albert, József kir. herceg ucca 35
1659

Diótörő
lányok felvételnek friss törésű dióból legolcsóbban állandóan kapható. Rothermere ucca 33.
1700

Mosást,
vasalást vállaló bejárónő felvétetik, Boczán Ferenc, Bethlen ucca 24. szám. 1693

Ajánlat

Gyermek-
és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezhetők be. Sas u. 1. szám. 151 9 22

Csinoztasson
bizalommal a „Csala" csinozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. szám, telefon: 14-27.
1131 11. 20

Géphimzést
legszebben és legolcsóbban vállalok. — Hatvan u. 24. 4. aitó.
998 9. 18.

Boroshordók
minden nagyságban, s szüretelő edények, dézsák nagy választékban Nyíl ucca 16. 1259 9. 22

Poloskaírtást,
csinozással, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss csinozó vállalat, Kigyó ucca 5.
1134 11. 5

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Élelmiszer ital

Tejet,
napi 20 litert, állandó szállításra keresek, — Nagy, Bethlen ucca 52.
1694

Császárkörte,
finom érett, kilónként 20 fillérért kapható, — Hatvan ucca 24. szám, házfelügyelőnél. 1675

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó u. 16. sz. 707 9. 23.

Szőlőtermelő
borának termelői borkimérésben való árusítását, forgalmas uccában, garanciával elvállalom. Cím a kiadóban.
1669

Szüretelő
puttonokat megvételre keresek, Piac ucca 73. emelet. 1652

Oktatás

Német-
és zongoraórát jutányosan adok. Alaposan tanítok. Simonffy ucca 11. szám. 1670

Zongora-
tanítást vállalok, kezdők- és haladók részére, házhoz járok. Levélre azonnal válaszolok. Virányi Pálné, Miksáth ucca 18. 1655

Tüzelő anyagok

Retorta-
faszén megérkezett. — Kapható: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. szám. Telefon: 29-82
77 1. 3.

Tűzifát-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tüzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő" mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz, kettő szobának is használható. Mester ucca 35. 1667

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Lakást keres

Kettő,
vagy háromszobás lakást keresek, bármikorra. Címet a kiadóba kérem „Jelige 1939"
1575

Butorozott szoba

Modern
udvari szoba, előszobás lakás, október elsejére kiadó, Csapó ucca 25. szám. 1643

Különbejáratú
bútorozott szobát keresek, lehetőleg fürdőszobával, Miklós ucca környékén. Ajánlatokat „Uccai" jeligére a kiadóba kérek. 1234 9. 20

Egy,
esetleg két szoba, bútorozva, vagy anélkül kiadó. Hadházi ucca 16
1679

Központifűtéses
két szoba, fürdőszobával, bútorral, vagy pedig üresen kiadó. Cím a kiadóban. 1677

Különbejáratú
szoba, két úr részére kiadó. Lorántffy ucca 27. szám. 1671

Bútorozott
szoba, magános nőnek, 15., vagy 1-ére kiadó. Bocskai-tér 6. 1668

Bútorozott
szoba, különbejárattal, fürdőszoba használattal azonnal kiadó, Rákóczi ucca 14. 1698

Elegánsan
bútorozott szobát keresek, központban, azonnalra. Címem a kiadóban. 1658

Elveszett

Folyó hó 14-én
12—1 óra között két darab lóbejelentőt elhagytam a szoboszlói s a Széchenyi út között. A megtaláló jutalomban részesül. Cím: Rákóczi ucca 12. Bálint-pál. 1662

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS
KÁVÉT!
KIRÁLY UZLETÉBEN
A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Ingóság eladás

Légvédelmi
fecskendő, mangorlógép, mosógép, üstház, gyalúpad, szalongarnitúra, cselédágy, rugóságyak, mosdók, nagy jukkapálma, Andrássy 8. szám, 5—6 óráig.
1653

Ingóságvétel

Zálogcédulát
látcsöveket, alpakka étkészleteket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol **Ingóságközvetítő,** ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

Folytonégő
kályhát, lehetőleg két aknásat keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Folytonégő" jeligére a kiadóba kérek. 1234

Gyermekkocsit,
nagy, modern, jókarban levőt keresek, — „Gyermekkocsi" jeligére kérek. 1651

Gazdasági eszközök

Szőlőprés,
szőlődaráló, boroshordók, szedőkád eladó. Nap ucca 4. 1685

Gazdasági termények

Uj csövestengeri
ötven mázsa, góré használattal eladó. Értekezni: Lorántffy ucca 16.
1699

Eladó házhely

Villatelek,
403 négyszögöl, 7000 pengőért, 327 négyszögöl 5000 pengőért a Lajoskirály téren eladó. Értekezni: Nap ucca 4. telefon: 12-83. 1687

Eladó ház

Tőkebefektetésül
Ruyter ucca 18., kitűnő karban 2000 P bérjövedelemmel, eladó. Balázs, Rákosi Jenő u. 5.
1630

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József kir. h. u. 1.

MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája

500 ccm-es
Puch motorkerékpár, oldalkocsival, kivételes alkalmi áron eladó. — Szoboszlay, Széchenyi ucca 24. 1216 vv

Villalakás,
3 szobás, teljes komforttal, 448 négyszögöl parkkal, gyümölcsössel 16.000 pengőért eladó. Értekezni: Nap ucca 4. szám. 1686

Komlóssy út 36.
szám alatt a Rimanóczy féle adómentes, modern családi ház, teljes komforttal, egyetem közelében eladó. Értekezhetni: Böszörményi Béla ügyvédnél, Ferenc József út 70. 1592 9. 26.

Házat,
földet, szőlőt, házhelyet mindenféle ingatlant a legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. szám. 797 10. 30

SIMONYI UT
25. sz. villa 950 négyszögöl telekkel, mely részben nemes gyümölcsös, részben őspark fenyőfákkal, 6 szobás urilakással, szoba konyhás kertészlakással stb. olcsón és könnyen azonnal átvehető és elfoglalható. Értekezni Vár utca 7. Telefon:

Ház,
szép kerttel, háromszobás minden komforttal, kitűnő építkezés. Tisztviselőtelepen: Földi u. 5. szám, eladó. 1630

Földbérlet

Kerti föld,
Bezerédy ucca 13. haszonbérbe kiadó, 1400 öl, Balázs, Rákosi Jenő ucca 5. szám. 1631

Eladó föld

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold príma tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Ondód
Fáy dülő C 35 sz. tanyásbirtok, 25 s fél kat. hold. Fancsika 46. sz. tanyásbirtok 25 kat. h. eladó. Szilágyi Sándor, Pereces ucca 26.
1628 9. 22

Eladó állatok

Eladó
3 darab fejős sertés, Timár ucca 14. 1664

Két darab
négyhónapos süldő eladó. Szegfű ucca 23. sz.
1672

Szerkesztésért felelős
PÁLFI JÓZSEF
Kiadóért felelős
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.